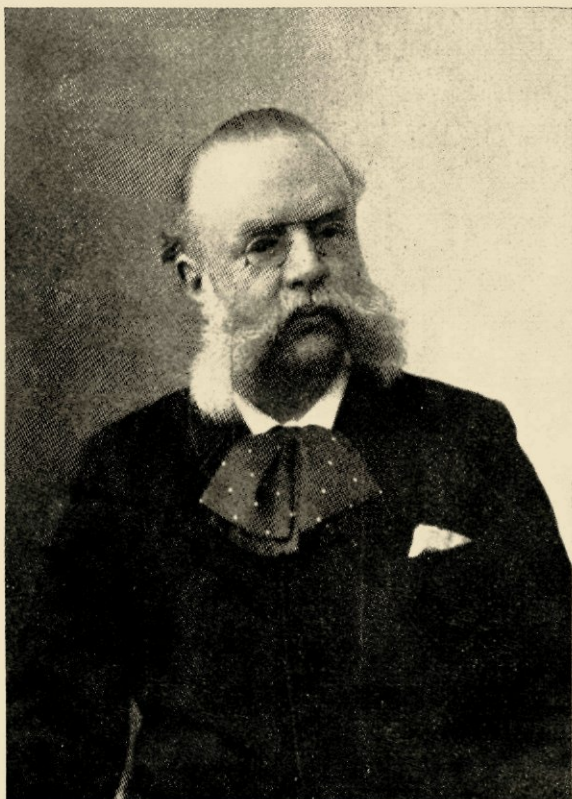

JOHANNES TIELROOY

Prof. Dr Jan ten Brink
Redacteur van 1891 tot 1897

Leest men in den jaargang 1898 een vergoeljkende mededeeling van den nieuwen hoofdredacteur, Frits Lapidoth, aangaande een vergissing, nog in het vorige jaar door uitgevers en redactie begaan — ze hadden iets wat slechts een vertaling was voor oorspronkelijk werk aangezien en als zoodanig gepubliceerd — dan is men geneigd de verklaring dáár te zoeken. Ten Brink zal door de uitgevers aansprakelijk gesteld zijn, denkt men; over en weer zal er ontstemming bij zijn gekomen en zoo zal de breuk onvermijdelijk zijn gebleken.

Maar neen. Het is niet aan te nemen dat de eigenlijke oorzaak hier ligt. Ten hoogste kan dit incidentje, wat men noemt: de deur hebben dichtgedaan. Wanneer de oorzaak niet eenvoudig in de vermoedheid van Ten Brink ligt — hetgeen tenslotte

ook heel goed kan worden verondersteld — moet zij van ideologischen aard zijn. Dan moet het zoo zijn, dat de richting Ten Brink in de Nederlandsche cultuurwereld langzamerhand in discredit geraakte en dat zijn ontslag een levensnoodzakelijkheid voor het tijdschrift was geworden.

Er zijn teekenen die op iets dergelijks wijzen. De ontvangst was blijkbaar eerst commercieel niet onbevredigend geweest. De uitgevers toonen opgewektheid en hebben veel voor het tijdschrift over. Maar, er was in Nederland zoo iets als *De Nieuwe Gids!* Er waren Kloos, Van Deyssel, Van Eeden, Verwey En hoe had Van Deyssel *Elsevier's* in 1891 ontvangen? Een blad voor „de dienst-boden-wereld” had hij het genoemd; Schimmel had hij aangeduid als „een mummie”, Jan ten Brink als „een kapper”. (Zie *Nieuwe Gids* 1891, II, blz. 123 e.v.). Nicolaas Beets, die in het eerste nummer een — inderdaad prullig — versje had staan, heette bij Van Deyssel „een lijk”. De bijdragen welke volgens hem verdienste hadden, die van Hélène Swarth en Emants, konden, naar hij zeide, slechts bij vergissing in het tijdschrift zijn gekomen en zouden er in ieder geval afbreuk aan doen. Er is geen reden, aan het dikwijls kwajongensachtig optreden van Van Deyssel een onfeilbare uit-